

A nagy kép

Lekció: Gen. 2.4b-15
Textus: Jel. 21.9-22.5

2011. dec. 18.
Gazdagrét

Az Új Jeruzsálem

Múlt héten az istentisztelet után valaki azt kérdezte: mit tudsz a jövő héten ennél többet mondani? Arról beszéltünk, hogy János a Lélek által kapott látomássorozat vége felé új eget és új földet lát, amelyben nincsen többé gyász, fájdalom, halál és jajkiáltás, mert az elsők elmúltak. Isten a népekkel lakozik, olyan közvetlenségben, hogy letöröl minden könnyet a szemükről. Mi van ennél több? Mi van ennél gyönyörűbb, vigasztalóbb, mint hogy tudjuk, a történelem vége annak kezében van, aki azt elkezdte? Ha ez a csúcspont, lehet-e ennél még magasabbra törni? Bennem is megfordult, hogy ezen a ponton kellett volna befejezni a „Nagy kép” sorozatunkat. Az elmúlt hónapokban kibomlott előttünk a Biblia, mint egyetlen nagy történet, mint Isten története. Ez a történet igényt tart arra, hogy elmondja: miért jött létre a világ, mi romlott el benne, mit tett és tesz a teremtő Úr azért, hogy helyreállítsa, és hogyan lehetünk ennek részesei Jézus Krisztusban. A történet vége pedig, ami előttünk áll, a világ helyreállítása, az új ég, új föld és benne az új teremtés. És itt lehetett volna befejezni a sorozatot: előttünk az új világ látomása, várjuk hát reménységgel.

Most azonban továbblépünk, és nem azzal fejezzük be a sorozatot, hogy mi vár ránk, hanem azzal, hogy addig is mire hívtunk. Mint Isten népének feladatunk, felelősségünk és küzdelmeink vannak ebben a világban. Isten történetében részesülve mi a „küzdő egyház” vagyunk, akik még csak úton vannak az új ég, új föld és az Új Jeruzsálem felé. Ma arra a kérdésre keressük a választ, hogy mit jelent számunkra, Isten népe számára itt és most az Új Jeruzsálem látomása.

A Jelenések könyvében két város története áll előttünk: az egyik a Nagy Babilon, a gonoszság és istenellenesség városa, a másik az Új Jeruzsálem, Isten városa. A Nagy Babilon az istenellenesség, istentelenség, istenkáromlás civilizációjának összessége, az Új Jeruzsálem pedig az Isten által készített és őt dicsőítő és magasztaló város. Mindkét város egy másik szimbólumban is megjelenik, egy női alak formájában. A Nagy Babilon a nagy parázna, az Új Jeruzsálem a Bárány menyasszonya ill. felesége. Az előbbin már beteljesedett Isten ítélete (Jel. 17-18), az utóbbi pedig előttünk áll: a mennyből alászálló Új Jeruzsálem, ami olyan, mint a férje számára felékesített menyasszony. Ezt a látomást tartjuk szemeink előtt, amikor a következő kérdéseket tesszük fel: 1. Mit jelent, hogy a bibliai nagy történet egy kerttel kezdődik és egy városban végződik? 2. Mit jelent, hogy ez a város *felékesített menyasszony*? 3. Hogyan élhetjük meg mindazt, amire ez a kép hív bennünket?

I. Mit jelent, hogy a bibliai nagy történet egy kerttel kezdődik és egy városban végződik?

A teremtéstörténetben olvasunk arról, hogy Isten kertet ültetett Édenben, ahonnan egy folyó indult a kert öntözésére (élet!), amely négy ágra szakad. Az Új Jeruzsálemben János látja az „*élet vizének folyóját*”, ami Isten és a Bárány trónjából ered, és szintén ágakra oszlik. Az édeni kertben olvasunk az élet fájáról a kert közepén, amint az Új Jeruzsálemben is ott van az élet fája, ami folyamatosan terem és gyógyulást hoz a népeknek. A kertbe Isten egy emberpárt helyezett, az Új Jeruzsálemben János látja mindazokat, akik Istent és a Bárányt szolgálják, közöttük a föld királyait. Teljesen nyilvánvaló, hogy a Biblia első lapjain bemutatott kert folyamatosságban áll az utolsó lapokon elénk tárt várossal. Mégsem beszélhetünk azonosságról, hiszen a Biblia egy kerttel kezdődik, és egy várossal végződik. Az újjáteremtett világ középpontjában egy város áll. Vannak falai és kapui, utcái és főutcája. Nem nevezi néven a szöveg, de értelemszerűen kell hogy legyenek benne más épületek, és egyéb városi terek. Ha oda járulnak a föld királyai, akkor nyilvánvalóan létezik egyfajta – hangsúlyozzuk! – mennyei politika is, hiszen vannak népek és azoknak vannak vezetői.

Mindezzel nem azt állítom, hogy a mennyei Jeruzsálem leírása nem szimbolikus, de azt igen fontos megértenünk, hogy amikor az eljövendő világról szól, a Biblia várossal beszél és nem kertről, nem érintetlen természetéről. Ez pedig élesen szemben áll azzal, ahogy mai keresztények gondolkodunk. A korai kereszténység városi mozgalom volt (idézzük fel magunkban Pál apostol missziói stratégiáját – gyülekezetek plántálása városokban), és ez így volt még a következő évszázadokban is (vö. a latin „paganus” – pogány – kifejezés elsődleges jelentése „vidéken lakó”). Ez később változott, és a kereszténység egyre jobban elidegenedett a várostól. Sok keresztény számára a város „bűnös hely” lett, ahol közömbösek az emberek a keresztény értékek iránt, ahol mindenféle rossz táptalajra lel, a gonoszság melegágya. Sok keresztény alapvetően gyanakvó és elutasító a nagyváros iránt, és gondolkodásukban, képzeletükben, gyakorlatukban egyre jobban megerősödött, hogy Isten az érintetlen természetben van jelen. Hol szeretnénk élni? Hol szeretnénk a gyermekeinket felnevelni? Hol tudunk Istennek találkozni? Ezekre a kérdésekre a többség nem a várost jelöli meg. A város zajos, szemetes, erkölcsében züllött, ezért ha lehet, magunk mögött hagyjuk. Nézzük meg, hogy milyen képi anyaga van az ún. igés kártyáknak és naptáraknak. Sőt, amikor az eljövendő új világról szóló ének azt énekli, hogy „vígán lépkedünk színarany utcákon át”, az alávágott képekben tulipánmezőt találtam hófödte hegycsúcsokkal. Amikor az eljövendőre, az új égre és új földre gondolunk, érintetlen természetre vágyunk, és nem az Új Jeruzsálemre.

Éppen ezért meglepő, hogy Isten mennyire más, és mennyire fontos neki a város. Hiszen a kertből Isten akarata szerint lesz város: szaporodjatok, sokasodjatok, mondta kezdetben – és a sok ember városi közösséget hoz létre. Őrizzétek és műveljétek a kertet – és lesz belőle város, az emberek gazdaságilag, politikailag, kulturálisan szervezett közössége. Úgy tűnik, hogy Isten akarata nem az, hogy maradjunk meg a paradicsomi állapotokban; az új világ nem hasonlít egy gauguini „nemes vadak” társadalmához az óceániai szigetvilágban, sokkal inkább egy nagyvároshoz. Ahol persze nincs bűn, hazugság, züllöttség, nincs zaj és környezeti ártalom, arctalan tömeg, és persze templomok sincsenek – de ami mégis sokkal inkább város, mint kert. És Isten szereti a várost.

Mit jelent tehát ez a látomás nekünk, a „küzdő egyháznak”, Jézus követőinek egy olyan korban, amikor a történelemben először az emberiség több mint fele városlakó (és embertelenül szegény)? Összefoglalva azt, hogy tartozunk szeretni a várost ahol élünk. Lehet nem kedvelni, de nem lehet nem szeretni. Mit jelent ez részletesebben?

Mivel a város az emberi kreativitás és munka nyomán bontakozik ki, a várost Isten szeretetével szeretni azt jelenti, hogy – az eljövendő város látomása fényében – hivatásunkkal építjük, szolgáljuk azt. *Meg kell találnod annak a módját, hogy a hitedet és a munkádat egyben lásd.* Ha szereted a várost, Isten szeretetével, akkor ajándékaiddal, képességeiddel a városért vagy, szolgálod a várost. A művész tegye szebbé, gazdagabbá a világot, ahol élünk (pl. színes játszóterek építésével). Vagy legyen próféta szó, aki láttatja azt, amit mások nem látnak. A vezetők keressék az általuk vezetettek javát, kötelezzék el magukat az igazságosság, a szolgálat mellett. Akik a gazdaságban, kereskedelemben dolgoznak, szintén tegyék az Úr nevében, amit tesznek. Az eladó álljon úgy a pult mögött Krisztus szeretetével és mosolyával, hogy aki belép, az valami titokzatos örömmel menjen tovább. A fodrász hallgassa úgy vendégei panaszát, és hogy azok ne csak külsejükben, de lelkükben is felfrissüljenek. Az építész és a várostervező álmoldjon olyan tereket, amelyek már most visszatükrözik az eljövendő szépségét. Ugyanakkor ez visszafelé is igaz: az, hogy az új világ látomásának középpontjában egy város áll, lehetőséget ad számodra, hogy azt, amit teszel úgy lásd, mint ami nem hiábavaló az örökkévalóság szempontjából.

Isten szereti a várost. Mit akarsz tanulni és miért? Hol akarsz lakni, és miért? Mi vezet a döntéseidben? Az Új Jeruzsálem látomása arra hív, hogy mindezekben ne csak saját kényelmi szempontjaidat érvényesítsd, hanem Jézus Krisztus akaratát, a benne elnyert küldetést és felelősséget.

II. Mit jelent, hogy ez a város felékesített menyasszony?

„Jöjj, megmutatom neked a menyasszonyt, a Bárány feleségét” – hallja János. Majd – Lélekben – egy magas hegyről a szemei elé tárul az Új Jeruzsálem. Mit lát? Mit jelent, hogy a város a menyasszony, a feleség?

A Bárány menyasszonya, az egész Biblia fényében, és különösen is a Jelenések könyvében nem más, mint Isten népe, az egyház. A városban, az Új Jeruzsálemben nincs templom, hiszen nincs Istennek egy kiválasztott népe a népek között. Nincs, nem lehet, hiszen ott mindenki az övé, hiszen ott azok vannak, akik megmosták ruhájukat a Bárány vérében (22.14), akik Jézus megváltottai. Nincs elkülönített nép, nincs szent hely az imádságra (templom), hiszen minden nép az Urat dicséri, és mindent betölt az ő közvetlen jelenléte. Ha mi vagyunk, itt és most, a „küzdő egyház”, akkor az, amit János lát, a csodálatos város, a férje számára felékesített menyasszony, a megdicsőült egyház. Nincs kihívottak közössége, akik istentiszteleten vannak együtt, hiszen a teljes közösség, az egész város ismeri, szereti és szolgálja az Urat. Mit tudunk meg a megdicsőült egyházzal? Milyen a menyasszony, aki itt már több, mint menyasszony, akinek már nem kell várni, és ezért másodszor feleségnek nevezi az angyal, aki Jánoshoz szól?

Először is gyönyörű. A gyönyörűséget, a szépséget a látomás azzal adja vissza, hogy mindent drágakövek, arany és gyöngy borít. Nehéz nekem egy ilyen drágakövekkel és arannyal, gyönggyel kirakott kép alapján felidézni a szépséget, hiszen túlon túl barokknak tűnik. De használjuk a képzeletünket; képzelj el valami lélegzetelállítóan szépet! Az egész képet átjárja a tisztaság, az áttetszőség, a ragyogás érzete. Képzelj el egy ragyogó, az örömtől sugárzó, elkészített és felékesített menyasszonyt! (Akikre érvényes, vegyétek elő az esküvői albumot...) Tudod, hogy mi ebben a látomásban a megrendítő? Az hogy te vagy az a menyasszony, én vagyok a menyasszony, mi vagyunk a Bárány menyasszonya. És figyelj meg ennek a ragyogásnak és tisztaságnak a titkát: „*Benne volt az Isten dicsősége; ragyogása hasonló volt a legdrágább kőhöz...*” Isten ragyogása, világossága, tisztasága mindent átjár és mindent betölt.

Másodszor, hatalmas, tökéletes és nyitott. A János által látott város egy 2400km oldalú kocka. Nyilvánvalóan szimbolikus a mérete (12000 futam, a 12 visszatérően szent szám), de az nem véletlen, hogy óriási méretekről és tökéletes formáról olvasunk. Igen, Isten népe a csekély kezdetekből (Ábrahám és családja, Izrael kicsiny népe, Jézus követői a világtörténelem során) hatalmas néppé és várossá lett. Bűnös emberekből isteni tökéletességet sugárzó közösség. A város falai és kapui nem elzárnak és kizárnak, hiszen a kapuk soha nincsenek zárva, szabad az út Isten színe elé. Nem eltakarják az Urat, hanem rámutatnak arra, aki mindenek éltetője és középpontja.

Harmadszor, ez a város Isten történetére, Isten Igéjére épül: a 12 kapu Izrael 12 törzsének nevét hordozza, a fal 12 alapköve a Bárány 12 apostoláról neveztetik. Isten ószövetségi népének, Izrael 12 törzsének a története ugyanúgy része a városnak, mint Jézus Krisztus 12 apostolának – a mai napig tartó – története. Mindaz, amit Isten az Ó- és Újszövetségben kijelentett, megígért, megcselekedett részese annak, amint az Új Jeruzsálem, a felékesített menyasszony előttünk áll a látomásban.

Előttünk hát a felékesített menyasszony, aki gyönyörű, tiszta, az Urat tükrözi vissza, nyitott, befogadó, hatalmas és hűséges Isten tetteihez. A látomás meghív: ha ez a jövőnk, akkor készüljünk rá. Mit jelent ez? A cél nem a jól működő gyülekezet, nem a templomépítés, nem az újabb istentisztelet, nem programjaink. A cél a szentség, a tisztaság, az áttetszőség – hogy kedvesek legyünk annak szemében, aki vérével mosott meg bennünket. A cél a nyitottság, a befogadás, a vendégszeretet – hogy ne takarjuk el a Bárányt, aki mindenkiért odaadta magát; hogy aki belép közösségünk kapuin, az tőlünk természetes módon az Úrhoz vezetessék tovább. És ezért gondolkozz el, hogy te mennyire vagy nyitott, befogadó, vendégszerető és készséges? Felismered-e, hogy annak, aki ma itt van, talán éppen te – egy szavad, egy gesztusod – jeleníti meg az Úr befogadó szeretetét? A cél, hogy hűségesek legyünk az Igéhez, Isten kijelentéséhez, Isten történetéhez. Ismered Isten Igéjét? Szereted az ő történetét? Befogadod azt, mint életed történetét?

III. Hogyan élhetjük meg mindazt, amire a látomás hív bennünket?

Láttuk, mit jelent számunkra, a küzdő egyház számára, hogy a bibliai történet egy kerttel kezdődik és egy várossal végződik. Azt is láttuk, hogy ez a város, a felékesített menyasszony mi vagyunk, és ez is meghívás nekünk. Jézus arra hív, hogy szeressük és szolgáljuk a várost, valamint hogy tisztaságunkkal, vendégszeretetünkkel, Igéje befogadásával mutassunk túl magunkon, gyülekezetünkön órá, a Bárányra.

Legyünk őszinték: túl nagy a feladat. Hol kezdjük bele? Honnan vegyük az erőt? Hogyan kaphatunk szeretetet a város iránt, hogyan tisztulhat meg az életünk? Végig utaltam rá, de nem hangsúlyoztam annak jelentőségét, hogy a mennyei Jeruzsálemben újra és újra Istenről és a Bárányról olvasunk. A Bárány a megöletett, értünk feláldoztatott Jézus megnevezése. Még a mennyben is Bárány, azaz úgy van jelen, mint aki odaadta életét értünk. Ez a kulcsa annak, hogy változzunk.

A várost csak akkor tudod szeretni, ha szereted Jézust, aki szereti a várost. A szépségre, tisztaságra akkor fogsz vágyani, ha szereted Jézust, aki tiszta, tökéletes és igaz. Mások felé őszintén nyitott, és befogadó csak akkor leszel, ha szereted azt a Jézust, aki halálával mindenkinek kaput nyitott Isten jelenlétébe. Igéjéhez hűséges, történetére vágyódó, igazsága után szomjazó akkor leszel, hanem mindennél jobban szereted azt, aki Isten történetének a középpontja, az ékköve, akiről szól a Biblia minden oldala. És hogy hogyan tudnád szeretni őt? Hiszen tudom én is, mi természet szerint nem ismerjük és nem szeretjük őt. Sőt...

Annyira nem szeretjük, hogy a városon kívülre űzzük, hajtjuk azt, aki szerette a várost: Jeruzsálemben kívül pusztul el egy kereszten. Annyira nem szeretjük, hogy megcsúfolva, eltorzulva kell látnunk a kereszten a vőlegényt, hogy azután elfordítsuk róla a tekintenünk, mondván, hogy ez szörnyűség, ez barbárság, ez nem lehet Isten ajándéka nekünk. Annyira nem ismerjük őt, hogy nem veszünk róla tudomást, amikor bekopog a rászorulóban, a szegényben, a nyomorultban. Annyira nem szeretjük őt, hogy gondosan megőrizzük magunkat Igéjétől és igazságától, mondván, hogy fáradtak vagyunk, nincs időnk, nem értjük. Ahol lehet, kizárjuk az életünkéből. És nézd, mi történt:

A városon kívül hal meg – hogy ezáltal is egy tökéletes, egy új várost teremtsen neked és nekem, akik kiűztük. Eltorzult és megvetetté, rúttá, utálatossá vált – hogy ezáltal is téged és engem ékesítsen fel. Vállalta a kítaszíttottságot, hogy bennünket befogadjon. Mindezt helyettünk és értünk. Mindezt azért, hogy az övéi legyünk. Szereted-e őt?

A Nagy Kép sorozat végén egyetlen kérdés és egyetlen felhívás marad: Szereted-e őt, hiszen ő mindent elvégzett azért, hogy szeressed őt. ÁMEN!